

**В и с ш е т р а н с п о р т н о у ч и л и щ е
„Т о д о р К а б л е ш к о в”**

Утвърждавам:

Проф. д-р инж.-икон. Даниела Тодорова
Ректор

П Р А В И Л А

**за организиране, провеждане и отчитане
на вътрешните конкурси за научни изследвания,
финансирани целево от държавния бюджет**

**С о ф и я
2017 г.**

СЪДЪРЖАНИЕ

ГЛАВА I Общи положения

ГЛАВА II Нормативна уредба и управление на средствата от държавния бюджет

ГЛАВА III Условия за участие в конкурса и изисквания към съдържанието на проектите

ГЛАВА IV Процедура за участие в конкурса и изисквания към съдържанието на проектите

ГЛАВА V Процедура по приемане на отчетите

Преходни и заключителни разпоредби

ПРИЛОЖЕНИЯ

Етапи и видове дейности при подготовка на проекта. Начин на отчитане на проекта.

Приложение № 1а - Проучвателна дейност и научни изследвания

Приложение № 1б - Конструкторска и иновационна дейност

Приложение № 1в - Нови технологии

Приложение № 1г - Създаване на системи за управление

Приложение № 1д - Създаване на нови програмни продукти

Приложение № 2 - Заявка за участие в конкурса

Приложение № 3 - Работна програма

Приложение № 4 - План – сметка за съответната година

Приложение № 5 - Договор

Приложение № 6 - Експертна карта

Приложение № 6П-1 / № 6П-2 - Експертна карта за оценка на предложенията

Приложение № 6Р-1/ № 6Р-2 - Експертна карта за оценяване на разработените проекти

Приложение № 7 - Изисквания към съдържанието на отчетите

Приложение № 8 - Ползвана терминология в правилата

Г Л А В А I

Общи положения

Чл.1. (1) Тези правила регламентират условията и реда за организиране, провеждане и отчитане на ежегодните вътрешни конкурси за научни изследвания във ВТУ „Тодор Каблешков”-София, които се финансират от държавния бюджет.

(2) Правилата са разработени съгласно Наредба на МОН от 16.09.2016 г. за условията и реда за оценката, планирането, разпределението и разходването на средствата от държавния бюджет за финансиране на присъщата на държавните висши училища научна или художественотворческа дейност, обнародвана в ДВ бр.73 /16.09.2016 г., наричана по-долу за краткост НАРЕДБА . Те представляват, адаптирана към новата Наредба на МОН, версия на Правилата, приети от АС с протокол №37/ 27.01.2016г.

(3) Средствата по ал.1 се предоставят от държавното висше училище на конкурсен принцип за:

1. проекти за научни изследвания в областите на науката, в които държавното висше училище подготвя студенти и докторанти;

2. проекти за подготовка за участие в международни научни програми;

3. допълнителна финансова подкрепа към текущи научни проекти финансирани от национални или международни научни организации.

4. проекти за частично финансиране на научни форуми;

5. инфраструктурни проекти за провеждането на качествени и конкурентоспособни научни изследвания;

6. демонстрационни проекти ;

7. подкрепа на специализирани публикации в реферирани издания и издания с импакт фактор ;

8. издаване на научни трудове.

(4) Резултатите, получени от реализирането на научните проекти, които са били финансирани от училището стават

негова собственост. Създадената при това база остава за ползване в учебния процес от съответната катедра.

Г Л А В А П

Нормативна уредба и управление на средствата от държавния бюджет

Чл.2. (1) Основни документи за годишното планиране и разпределение на бюджетните средства са:

- приоритетите за научноизследователската дейност във ВТУ за текущата година;

- размера от субсидията от държавния бюджет, който ще се изразходва за присъщата научна дейност и за издаване на учебници и научни трудове;

- план – график за дейността по конкурса за годината, и се приемат от Академичния съвет /АС/ в месеца на получаване на бюджетното разпределение от МОН;

Ежегодно АС, не по-късно от 31 януари на следващата година, разглежда доклад от Председателя на Конкурсната комисия за цялостната дейност по конкурса и изразходваните средства.

(2) Ректорът обявява със заповед конкурса за финансиране на проекти.

Същият :

- назначава конкурсната комисия (КК) ;

- утвърждава списъка на класираните от КК проекти и издава заповед за финансирането им, както и упражнява цялостен контрол на дейността по конкурса. Ректорът или определен от него заместник-ректор преразпределя средствата при неизпълнение на ангажиментите по договори между останалите класирани колективи;

- назначава рецензентите на предложенията за проекти и на отчетите на финансираните проекти.

Ректорът или определен от него заместник-ректор представя на министъра на образованието и науката в срок до 31

март на текущата година годишен отчет за предходната година, изготвен съобразно чл.3 на Наредбата на МОН. В срок до 31 юли на текущата година същият представя шестмесечен отчет, изготвен съобразно чл.4 на същата Наредба. При непредставяне на отчетите, МОН налага санкции по чл.5 на Наредбата.

(3) Заместник-ректорът по НИМД ръководи дейността по конкурса. Той внася в Академичния съвет предложения за:

- приемане и актуализиране на Правилата за НИД във ВТУ;

- приоритетни направления за научноизследователската дейност във ВТУ ;

- разпределение на бюджетните средства за НИД;

- план – график за дейността по конкурса.

Подготвя и представя на Ректора:

- проект за състава на Конкурсната комисия, въз основа на предложенията на факултетните съвети;

- предложение за заповед за класиране на проектите въз основа на протоколно решение на КК;

- шестмесечния и годишния научен и финансов отчет за МОН.

Назначава редактора на Сборника резюмета на проектите.

(4) Конкурсната комисия по проектите е в състав от не по-малко от 5 членове. Членовете на комисията се избират от факултетните съвети, така че да представят всички акредитирани професионални направления във ВТУ. При класиране на проектите, предложени за финансиране, равностойно участие в комисията вземат и зам.-деканите на факултетите на ВТУ.

(5) Комисията:

- подготвя предложения за актуализиране на настоящите правила;

- предлага на Зам.-ректора по НИМД по двама рецензенти за всеки проект, въз основа на предложения на катедрените съвети, един от които задължително не работи по договор във ВТУ; поне един от рецензентите задължително е хабилитирано лице, извън състава на катедрата;

- класира проектите с предложения за финансирането им;
- приема отчетите на разработените НИП.

За редовно се счита заседание на КК, на което присъстват най-малко 2/3 от членовете ѝ, които подписват протокола от заседанието. Решенията се взимат с явно гласуване и обикновено мнозинство. Заседанията се председателстват от началника на отдел НМД.

(6) Конкурсната комисия има право да не зачете оценките на рецензентите при приемане, както на заявките, така и на отчетите на проектите, ако прецени, че те не са реални и обективни. Решенията на комисията са окончателни и не подлежат на преразглеждане.

Г Л А В А Ш

Условия за участие в конкурса и изисквания към съдържанието на проектите

Чл.3. Желаящите да участват в конкурса за финансиране на научноизследователски проекти трябва да представят своето предложение **не по-късно от един месец от** датата на обявяването на конкурса със заповед на Ректора на ВТУ.

Чл.4. (1) В конкурсите за финансиране на проекти могат да участват отделни преподаватели на основен трудов договор или на трудов договор за допълнителен труд при друг работодател по чл.111 от Кодекса на труда, докторанти, студенти и колективи от ВТУ.

(2) Ръководител на научноизследователския колектив е преподавател от държавното висше училище с доказана научна компетентност и опит, съответстващи на целите на проекта, който притежава образователна и научна степен „доктор“ или заема академичната длъжност „доцент“ или „професор“.

(3) Един колектив и едно лице не може да участва в конкурса с повече от две предложения.

(4) Ръководителят и членовете на колективите, както и лицата, които участват в конкурса с персонални предложения **не могат да бъдат членове на конкурсната комисия.**

(5) В един колектив могат да участват сътрудници от различни научни звена на ВТУ, може да се привличат и неограничен брой докторанти и студенти, при условие, че те участват **само в един проект сключване на договор** (Изм. – пр. на АС № 4/29.03.2017 г.).

(6) В колективите могат да се привличат преподаватели, изследователи и докторанти от други ВУ и научни институции, навършили пенсионна възраст преподаватели от ВТУ, постдокторанти и докторанти отчислени с право на защита.

(7) Не се допуска до участие в конкурса проект, който е бил финансиран по друга линия.

(8) На участниците във финансирания проект може да се изплащат възнаграждения в размер:

а) до 35% от годишната цена на договора, когато в състава на научноизследователския или творческия колектив има включени докторанти и/или млади учени ;

б) до 10% от годишната цена на договора, когато в състава на научноизследователския или творческия колектив не са включени докторанти и/или млади учени;

в) не по-малко от 30% от сумата по т.7а, се предоставят за възнаграждение на докторантите и/или младите учени, участници в изпълнението на проекта, а останалите средства се разпределят между другите участници.

(9) Полагащите се суми по ал.8 се изплащат по реда на чл.14, ал.5 и ал.6 ;

(10) Ръководителите на студентски колективи, които ще разработват научни проекти, се избират съобразно чл.4, ал.2. Взема се мнението на Студентския съвет при ВТУ.

Чл.5. Изразходването на средствата, отпуснати по договора, е подчинено на редица финансови ограничения, както следва:

- със средствата за материални разходи не могат да се закупуват обзавеждане, битови уреди, телефонни апарати;

- не могат да се изразходват средства от проекта за заплащане на услуги, включително Интернет, ремонт на помещения (с изключение на инфраструктурните проекти), абонаменти за вестници и неспециализирани списания, чл.внос за организации, за работно облекло, такси за курсове за повишаване на квалификацията;

- не се финансират отчисления към държавното висше училище за режийни разходи в размер над 10% от общата стойността на проекта;

- средствата за командировки по проекта не могат да надвишават 15% от стойността на проекта;

- със средствата за командировки на съответния проект могат да бъдат командировани само членовете на научния колектив, същите не могат да се ползват за участия в научни форуми извън тематиката на проекта;

- средствата за публикуване са предвидени за заплащане на такси за публикуване и за закупуване на трудове от научен форум, в който са участвали членовете на работния колектив.

Чл.6. (1) В изпълнение на чл.1, ал.3, т.3 държавното висше училище може да насочи средства в размер не по-голям от 30% от отпуснатите средства за присъщата научна дейност в постоянна партия „Текущо финансиране и подпомагане” за:

1. подкрепа на текущи международни програми и проекти;

2. международни програми и проекти, за които не се признава за разход начисления ДДС;

3. заплащането на лицензи за софтуерни продукти по текущи научни проекти;

4. абонаменти за достъп до международни бази данни;

5. поддръжка на патенти и други права на интелектуална собственост по текущи или успешно завършили проекти;

6. изплащане на членски внос в международни научни и професионални организации по текущи или успешно завършили проекти;

7. наеми за експозиции в научни изложби по текущи или успешно завършили проекти;

8. изготвяне на стратегии и програми за развитие на научните изследвания;

9. извършване на дейности по трансфер на технологии и знания.

(2) Редът за натрупването, разходването и отчитането на средствата в партията и максималния размер за всяка позиция по ал.1 се приемат от АС заедно с решението за разкриването и.

Г Л А В А IV

Процедура за участие в конкурса и изисквания към съдържанието на проектите

Чл.7. (1) Желаящите да участват в конкурса представят по образец :

а) заявка (Приложение №2/ ;

б) работна програма (Приложение №3);

в) план – сметка (Приложение №4);

г) списък на научноизследователския колектив, придружен от автобиография на ръководителя на колектива (Изм. – пр. на АС № 4/29.03.2017 г.);

д) протокол от КС / с предложение за двама рецензенти/.

(2) Заявките се приемат в деловодството, в два еднакви екземпляра с оригинални подписи върху тях.

Чл.8 .В едноседмичен срок след крайната дата за подаване на документите за участие в конкурса ,Конкурсната комисия определя по двама рецензенти за всеки проект и хонорара за отделната рецензия. Комисията не приема за обсъждане предложения, които не удовлетворяват всички условия на настоящите Правила.

Чл.9. (1) Рецензентите в десетдневен срок представят рецензиите си и оценка на рецензирия проект, съгласно количествените и качествените показатели на „Експертна карта за оценка на предложения за целево финансиране“ на:

- проекти за научни изследвания, Приложение № 6П-1;

- проекти в помощ на докторанти, Приложение № 6П-2.

(2) Всеки член на комисията оценява проекта, като се съобразява със същите изисквания.

(3) Проектите, които са получили средно аритметично по-малко от 40 точки не участват в класирането.

(4) При разлика, по-голяма от 30, в сумата от точките на рецензентите за даден проектът, същият се класира само с оценката на комисията.

Чл.10. В десетдневен срок от крайната дата за представяне на рецензиите КК класира проектите с предложение за тяхното финансиране и до два дни публикува в сайта за вътрешна информация на ВТУ протокола, подписан от всички членове на Комисията присъствали на заседанието.

Чл.11. Класирането е по средноаритметичния брой точки (рецензенти плюс членове на комисията), до изчерпване на лимита от финансови средства за НИД, определен от АС.

Чл.12. (1) В десетдневен срок от решението на КК ръководителите на проектите и отделните изпълнители сключват договор с училището.

(2) Договорите са със срок на изпълнение от една до три години.

(3) Договорът се изготвя по образец даден в Приложение №5 в два еднообразни екземпляра.

(4) Договорът включва като неразделни части: работна програма (Приложение №3), план-сметка (Приложение №4), (разбитата план-сметки за съответната година), списък на участниците в научния колектив и Спецификация на необходимите технически и програмни средства.

(5) За проекти, заявени за изпълнение над 1 (една) година, при положителни рецензии за извършеното през изминалия етап и по предложение на КК, се сключва договор за следващия етап, включващ план-сметка за разпределение на средствата за съответната година и документите по предходната ал.4.

(6) За проекти, които не са приключили в предвидения в договора срок, при положително становище на основното звено (факултета) и по предложение на КК се сключва допълнително

споразумение, което включва план-сметка за разпределение на остатъчните средства, предвидени в договора .

(7) При наличие на преведени от МОН средства, ВТУ предоставя на колективите средства в следното съотношение: до 50% в седемдневен срок от подписването на договора или допълнителното споразумение, до 40% след междинно отчитане на хода на работата по договора и останалите 10% след приемане на окончателния отчет по договора.

Чл.13. (1) Проектите в помощ на докторантите се сключват само за редовни докторанти, а за задочни и такива на самостоятелна подготовка само ако са на трудов договор във ВТУ.

(2) За участие в конкурса се допускат редовни докторанти, завършили успешно първата година, съгласно индивидуалния си план на обучение, а за останалите – след втората година при същите условия като предните.

(3) Срокът за приключване на проекта е шест месеца преди крайния срок на докторантурата. Проектите в помощ на докторантите са със срок до 2 години и са в научната област на дисертационния труд.

(4) Ръководител на проекта е научният ръководител на докторанта, или друго хабилитирано в същата научна област лице.

(5) Финансирането на проектите е за провеждане на експерименти, свързани с дисертацията, необходимите за нейното изпълнение апаратура, софтуер, участие в научни форуми с доклади, свързани с дисертацията, публикации.

(6) Процедурата по кандидатстването за участие в конкурса и отчитането на резултатите е съгласно настоящите Правила за извършване, финансиране и отчитане на научноизследователската дейност във ВТУ „Т.Каблешков”

Чл.14. (1) Колективите са длъжни да публикуват резултатите от изследванията със средства от договора. Публикуване на резултатите от изследванията и разработките се извършва по условията и реда на сключения

договор, като разходите за тази цел не трябва да надвишават 30% от стойността на договора

(2) Промени в утвърдената с подписването на договора план-сметка се допускат само при доказана необходимост.

(3) Разходите, отбелязани в план-сметките се извършват по установения в училището ред посредством представянето и утвърждаването на „Предложение за поемане на финансово задължение”.

(4) Предложение за поемане на финансово задължение за доставка на апаратура, материали и др. се представя при спазване на реда, условията и сроковете на ЗОП. Предложението задължително се съпровожда от подробна техническа спецификация, евентуално три оферти и предложение на фирма доставчик.

(5) Сключването на договорите с фирми и на гражданските договори с физически лица да се извършва **минимум един месец преди срока** за изпълнението на проекта. Като неразделна част към договорите задължително се прилага подробна спецификация на доставяния продукт. Работата по договорите започва само след сключването им.

(6) Гражданските договори с физически лица да съдържат подробна работна програма с видове дейности и срок за представяне на резултатите.

(7) Отчитането на извършените по граждански договори дейности става на основата на констативен (приемателно-предавателен) протокол, подписан от представители на страните.

Г Л А В А V

Процедура по приемане на отчетите

Чл.15. До 30 септември Ръководителите на научноизследователски колективи и отделните изпълнители представят на Заместник-ректора по НИМД междинни

резултати за изпълнение на проектите и протокол от КС, на който са разгледани.

Чл.16. Крайните отчети за извършената работа се разглеждат на заседание на КС до 25 ноември на текущата година. КС прави предложение за рецензент (единият от рецензентите на заявката, който е хабилиотирано лице извън състава на катедрата). **Крайните отчети се изготвят съгласно Приложение №7 „Изисквания към съдържанието на отчетите”**

Чл.17. Научния отчет, протокола от заседанието на КС и отчета за реално изразходените средства /2 комплекта/, както и разширено резюме, се представят на заместник-декана до 27 ноември на текущата година.

Чл.18. Финансовият отчет по конкурса се изготвя от Финансовия отдел на ВТУ въз основа на представени от ръководителя на научния колектив отчетни документи за реално изразходваните суми по съответните точки на план-сметката. В срок до 1 декември ръководителите на проекти за съфинансиране на договори представят авансов отчет и копия от счетоводни документи за изразходваните средства от съфинансирането.

Чл.19. Заместник - деканът на съответния факултет предава в деловодството в двудневен срок получените отчетни материали по конкурса.

Чл.20. (1) Рецензентите се назначават на основание предложението на КС. Рецензията се заплаща в рамките на предоставените средства за изпълнение на договора в размер определен от АС.

(2) Рецензентите представят в деловодството на ВТУ, в седемдневен срок от датата на заповедта рецензия в два екземпляра с обосновка по съответните критерии и оценка за цялостното представяне на проекта съгласно “Експертна карта за оценяване на разработените целево финансирани проекти научни проекти за научни изследвания“ (Приложение №БР-1) или “Експертна карта за оценяване на разработените целево

финансирани проекти научни проекти в помощ на докторанти“ (Приложение №6Р-2)

Чл.21. Към всеки отчет трябва да има поне 1 публикация, или документ от редакцията за предстоящо публикуване/докладване и списък на колектива разработил проекта.

Чл.22. Във всички публикации и доклади, които отразяват части от отчета задължително се отбелязва, че резултатите са получени по проект, финансиран със средства от държавния бюджет за научни изследвания във ВТУ „Т.Каблешков”.

Чл.23. (1) (Нова – пр. на АС № 11‘18 г.) При приемане на отчетите на приключилите научноизследователски проекти, КК се свиква само в случая, когато рецензентът на даден проект е оценил изпълнението на същия на и под 50% от точките, посочени в “Експертна карта за оценяване на разработените, целево финансирани, научни проекти за „научни изследвания”“ (приложение №6Р-1), съответно “Експертна карта за оценяване на разработените целево финансирани научни проекти в помощ на докторанти“ (Приложение №6Р-2).

(2) В случая по ал.1 и при неспазване на сроковете по чл.15 и чл.16, КК внася предложение до Заместник ректора по НИМД за отнемане правото на ръководителя на научния проект, да ръководи научен колектив през следващата година. Ако проектът е със срок на изпълнение над една година, същият не следва да бъде продължен. (Изм. – пр. на АС № 11‘18 г.)

(3) При финансови нарушения виновният възстановява сумата.

(4) При непредставяне или неприемане на отчета от **КК**, закупените ДМА и материали се отнемат в полза на училището и не се изплащат сумите по чл.4, ал.8.

Чл.24. Решенията на КК по чл.23 се утвърждават от Ректора и се оформят в заповед за изпълнение.

Чл.25. В срок до 30.03 на следващата година ВТУ представя в МОН финансов отчет за изразходваните средства от държавния бюджет и годишен отчет изготвен в съответствие с

критерии и показатели за наблюдение и отчитане на резултатите от присъщата на държавните висши училища научна дейност.

Чл.26. Комисията осигурява пълен и равен достъп на членовете на академичния състав до материалите, свързани с работата ѝ (чл.8, ал.4 от Наредба № 3).

Преходни и заключителни разпоредби

§1. Настоящите „Правила за организиране, провеждане и отчитане на вътрешните конкурси за научни изследвания, финансирани целево от държавния бюджет“ влизат в сила от датата на приемането им от Академичния съвет на висшето училище и важат за обявения след приемането им конкурс за научноизследователски проекти.

§2. Корекции в настоящите правила се извършват по реда на тяхното приемане.

§3. За научноизследователската дейност, финансирана по договори с други организации и фирми, настоящите Правила имат препоръчителен характер, доколкото не противоречат на клаузи от съответния договор.

§4. Цялата документация свързана с извършената дейност по настоящите правила се съхранява в сектор „Човешки ресурси деловодство и архив“ на ВТУ „Тодор Каблешков”.

§5. Неразделна част от Правилата са Приложения от 1 до 8.

§6. Информация за научноизследователските проекти, разработвани със средства от държавния бюджет, се поддържа на WEB-сайта на ВТУ „Т. Каблешков“.

Настоящите „Правила за организиране, провеждане и отчитане на вътрешните конкурси за научни изследвания, финансирани целево от държавния бюджет“ са приети на заседание на Академичния съвет с Протокол № 37/27.01.2016 г., изменени и допълнени с Протокол № 2/25.01.2017 г. и Протокол № 11/31.01.2018 г.

Председател на АС:

проф. д-р инж.-икон. Даниела Тодорова

Научен секретар на АС:

доц. д-р инж. Борис Петков